

Nie zabijaj

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- wyjaśnienie, do czego wzywa nas Bóg w piątym przykazaniu;
- wskazanie na zachowania, przez które realizujemy piąte przykazanie.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, do czego wzywa nas Bóg w piątym przykazaniu;
- podaje przykłady zachowań, przez które łamiemy piąte przykazanie;
- podaje przykłady zachowań, przez które realizujemy piąte przykazanie;
- wyjaśnia, dlaczego życie człowieka jest święte;
- tłumaczy, dlaczego także słowami możemy krzywdzić drugiego człowieka.

Pojęcia i postaci

życie, aborcja, eutanazja.

Wartości

świętość życia, ratowanie życia.

Metody i środki

burza mózgów, diagram, miniwykład, film, praca z podręcznikiem, pogadanka.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Ojcze nasz.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił do czego wzywa nas Bóg w piątym przykazaniu, będę wiedział jakie zachowania wypełniają piąte przykazania, a jakie je łamią, będę potrafił wyjaśnić dlaczego życie człowieka jest święte.

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel pisze na tablicy hasło: „Życie”, następnie prosi uczniów, by powiedzieli, z czym im się to słowo kojarzy. Uczniowie mogą koncentrować się tylko na życiu biologicznym, w związku z tym nauczyciel wyjaśnia, że gdy mówimy o życiu człowieka, mówimy również o życiu duchowym. Możemy myśleć, że życie jest naszą własnością, że możemy z nim zrobić, co chcemy. Jednak dar życia otrzymaliśmy od Boga. To od Niego pochodzi życie i jest Jego własnością. Dlatego mówimy o świętości życia. Bóg powierza człowiekowi życie, powinniśmy je szanować, a nie traktować jak towar. O szacunku do ludzkiego życia mówi piąte przykazanie.

Metoda – diagram. Nauczyciel pisze na tablicy hasło: „Nie zabijaj” i rysuje dwie strzałki, następnie pyta uczniów, kogo nie wolno zabijać. Chodzi o to, by uczniowie wskazali, że piąte przykazanie dotyczy okazywania szacunku do życia innych ludzi, ale także do własnego życia. Następnie nauczyciel pyta uczniów, jakie zachowania łamią piąte przykazanie w stosunku do innych ludzi, a jakie względem nas samych. Mając już przygotowany diagram z pomysłami uczniów, nauczyciel pyta, jakie zachowania służą ochronie ludzkiego życia. (Do jakich pozytywnych zachowań wzywa nas piąte przykazanie?). Uczniowie podają przykłady zachowań pozostających w opozycji do wcześniej wymienionych. Nauczyciel uzupełnia diagram na tablicy. Po skończonej pracy nauczyciel może jeszcze coś dopowiedzieć, jeśli to umknęło uczniom. Uczniowie przerysowują i przepisują diagram do zeszytów (cały lub tylko te zachowania, które chronią życie).

Przykładowy diagram – załącznik nr 1.

Metoda – miniwykład. Wykroczeniem przeciwko piątemu przykazaniu, które często jest negowane i nienazywane złem i grzechem, jest aborcja. Każde życie jest święte i nie wolno nikomu go odbierać. Zwolennicy

aborcji często posługują się argumentami ekonomicznymi, co sprawia, że stawiają oni wyżej wartości naturalne niż życie człowieka. Inni wskazują na aspekt zdrowia dziecka. Jednak w takim ujęciu traktujemy człowieka jak towar, który można zniszczyć, jeżeli jest zepsuty. Jednocześnie należy pamiętać, że w przypadku gdy jest zagrożone życie matki, Kościół pozwała na podjęcie leczenia, którego celem będzie ratowanie życia kobiety, a skutkiem ubocznym może być śmierć dziecka. Były jednak w historii przypadki heroicznych kobiet, które z pełną świadomością odrzuciły takie leczenie i rodziły dzieci kosztem własnego życia.

Metoda – film. Nauczyciel wyświetla film z kanału ks. Michała Chacińskiego: *JNW [#11] Zdrowie „jest najważniejsze”*.

https://www.youtube.com/watch?v=jXG3_3GIG6I, (dostęp: 19.06.2022).

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie zapoznają się z treścią lekcji z podręcznika. Następnie przygotowują w zeszytach notatkę o tym, dlaczego i jak powinniśmy dbać o swoje zdrowie. Po skończonej pracy wybrani uczniowie czytają swoje odpowiedzi. Nauczyciel razie potrzeby koryguje błędy.

Nauczyciel wyjaśnia, że często problemy z nałogami, samookaleczenia czy skłonności samobójcze wśród młodzieży mogą być szybciej dostrzeżone przez koleżanki i kolegów niż przez osoby dorosłe. Osoby zmagające się z takimi kłopotami często potrzebują pomocy specjalistów, którymi nie jesteśmy. Ale młodzi ludzie mogą i powinni reagować, choćby zgłaszając niepokojące sytuacje osobom dorosłym.

Uczniowie wykonują ćwiczenie 3 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”).

Metoda – pogadanka. Nauczyciel przypomina uczniom, że w Kazaniu na górze Jezus powiązał piąte przykazanie z gniewem i wyzwiskami względem innych osób. Nauczyciel pyta uczniów, dlaczego mówimy, że można zabić również słowem.

Podsumowanie lekcji

Piąte przykazanie przypomina nam o świętości każdego życia. Życie jest darem Boga i nie wolno nam go odbierać. Jesteśmy wezwani do tego, by zawsze chronić i troszczyć się o życie innych, ale i własne.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- wychowanie do życia w rodzinie – szacunek do członków rodziny i wyrażanie wdzięczności; komunikowanie uczuć; składanie życzeń z okazji rodzinnych uroczystości; uprzejmość i uczynność każdego dnia; zasady savoir-vivre'u wobec gości i najbliższych członków rodziny; podział obowiązków; praca i rekreacja; tworzenie atmosfery świętowania; pamięć o zmarłych, współtowarzyszenie bliskim w przeżywaniu żałoby;
- biologia – sposoby radzenia sobie ze stresem; negatywny wpływ niektórych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie układu nerwowego;
- wychowanie fizyczne – edukacja zdrowotna (czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie); zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz które zagrażają zdrowiu, szczególnie te występujące często wśród nastolatków;
- dobieranie i demonstrowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej istotnej dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);
- samoocena własnego zachowania związanego ze zdrowiem;
- współtworzenie warunków środowiskowych i społecznych korzystnych dla zdrowia
- wychowanie do życia w rodzinie – życie jako fundamentalna wartość; szacunek dla ludzkiego ciała; podstawy higieny; troska o zdrowie; osoby z niepełnosprawnością jako wartościowi partnerzy w koleżeństwie, przyjaźni, miłości i rodzinie; troska o osoby chore i umierające.

Załącznik 1

